

עמ"י 67219/06/23 - דן הרצל, יובל הרצל, דן הלפרין, נועם לבאות, איתן הרצל, רונן שחורי נגד מדינת ישראל ע"י

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"י 67219-06-23 ואח'

28 יוני 2023

לפני כבוד השופט מיכאל תמיר
העוררים

דן הרצל
יובל הרצל
דן הלפרין
נועם לבאות
איתן הרצל
רונן שחורי ע"י ב"כ עו"ד גבי לסקי, עו"ד ניר אלפסה ועו"ד יוני
לובסאום

נגד
המשיבה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רן בטאט, עו"ד פקד יפי ברדה וסגן
ניצב מתן גלט

החלטה

לפניי ערר על החלטת בימ"ש קמא בראשון לציון (כב' השופט מנחם מזרחי, נשיא) מיום 27/06/23 אשר ניתנה במסגרת תיק מ"י 65983-06-23, לפיה, לאחר שנדחתה בקשת המשיבה להאריך את מעצרם של העוררים, הוחלט על שחרורם בתנאים מגבילים, הכוללים: מעצר בית מלא עד ליום 29.06.23 שעה 12:00; איסור השתתפות בהפגנות למשך 10 ימים; איסור כניסה לעיר מודיעין למשך 15 ימים; התחייבות להתייצב לחקירה ככל שידרשו; וכן נקבעה התחייבותם העצמית של העוררים בסך של 5,000 ₪.

הערר מופנה נגד ההחלטה לקבוע תנאים מגבילי חירות בעניינם של כל העוררים, על אף שבית משפט קמא קבע כי לא עולה חשד סביר לכך שהעוררים ביצעו עבירה בת מעצר, וגם לא נקבעו קיומן של עילות מעצר של שיבוש הליכי חקירה או פגיעה בראיות בכל דרך אחרת.

בית משפט קמא קבע בין היתר, את הקביעות הבאות:

"לא מצאתי כל הצבעה ראייתית, כנדרש בהליך זה, ראשית שמאבחנת את החשודים שבפניי מיתרת עשרות המפגינים שהשתתפו בהפגנה, באופן שמאפשר לקבוע כי השישה ביצעו עבירות פליליות מעבר להשתתפות באותה הפגנה.

לא מצאתי חשד סביר שתומך בטענה כי מי מהחשודים תקף שוטר, או שהצית את הצמיגים, כפי שהוצגו בסרטון.
אומר, כי אילו היו מציגים בפניי ראיה המלמדת שאחד מן החשודים תקף שוטר או הצית את הצמיגים, או שביצע עבירה נוספת, שחורגת מעצם ההשתתפות בהפגנה, הייתי מחליט אחרת, אך לא כך הם פני הדברים.
איני מקל ראש בהפרת הסדר הציבורי, אך מדובר בעילת מעצר מוחלטת, ובהחלט ניתן לשקול חלופת מעצר".

כן נקבע כי כל החשודים נחקרו, אין צורך בחקירה מעבר לכך, ואין מקום להורות על מעצרו של העוררים מפאת חשש לשיבוש הליכי חקירה.

לבסוף נקבע בהחלטה כי "לא ניתן להביא חשודים לבית המשפט בבקשה להאריך את מעצרו, בשישה ימים, כפי שמבקשת היחידה החוקרת רק נוכח טענה כללית, בלא לאבחן אותם כמי שביצעו עבירה פלילית החורגת מעצם ההשתתפות בהפגנה, אף אם מדובר בהפגנה סוערת".

בית משפט קמא קבע אפוא, כי החשודים דן לא אובחנו כמי שביצעו עבירה פלילית, וכל שעשו הוא "ההשתתפות בהפגנה, אף אם מדובר בהפגנה סוערת". עוד ציין בית משפט קמא כי אינו מקל ראש בהפרת הסדר הציבורי.

בית משפט קמא קבע בצורה מפורשת כי לא הוצגו ראיות כנדרש בהליך זה לביסוס החשד שמי מהחשודים ביצע את העבירות אשר מיוחסות להם: תקיפת שוטר, הצתת צמיגים "או שביצע עבירה נוספת".

במהלך הדיון פירוטו הצדדים את טענותיהם כפי שבאו לידי ביטוי בפרוטוקול הדיון דלעיל ולפיכך לא אחזור עליהן. אציין רק כי הדיון התמקד ברובו בפרשנות של דברי בית משפט קמא על אודות "הפרת הסדר הציבורי".

לעיון בית המשפט הוגש תיק החקירה ובית המשפט צפה בסרטון והתמונות מהזירה שהוצגו לו. אכן ניתן להתרשם כי היו גם חלקים בהפגנה שעל פי החשד לוו בפעולות אלימות כגון שריפת צמיגים בליבה של שכונת מגורים. עם זאת, כפי שקבע בית משפט קמא בצדק, מהחומר שהוצג לא ניתן לקשור את העוררים לפעולות אלה.

כידוע, סעיף 13(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 [חוק המעצרים] קובע: "שופט לא יצווה על מעצרו של אדם, אלא אם כן שוכנע כי קיים חשד סביר שהאדם עבר עבירה, שאיננה חטא, ומתקיימת אחת מעילות אלה...".

משקבע בית משפט קמא כי אין חשד סביר כי העוררים ביצעו ולו עבירה אחת מהעבירות המיוחסות להם שהן בנות מעצר, לא מתקיים התנאי הבסיסי למעצר חשוד, כקבוע בסעיף 13(א) לחוק המעצרים, ולפיכך אף לא לקביעת תנאי שחרור.

למעלה מהדרוש אציין כי אף לו ניתן היה לפרש את דברי בית משפט קמא כי קיים חשד לכך שהעוררים הפרו את הסדר הציבורי, או שהם קשורים לעבירות של מהומה במקום ציבורי וחסימה או הפרעה בדרך ציבורית, הרי שאלה עבירות מסוג "חטא", ועל כן הן אינן בנות מעצר (ראה כאמור סעיף 13(א) לחוק המעצרים).

למעלה מן הדרוש אציין כי צריך שיהיה קשר ענייני בין המגבלה המוטלת על חשוד לבין עילת המעצר (ראו, למשל, החלטה משלשום בבש"פ 3803/23 קובי נ' מדינת ישראל [26.6.23], מפי כבוד השופט כשר).

בית משפט נכבד קמא לא ציין בהחלטתו עילת מעצר כלשהיא, ולפיכך גם לא ניתן לקשור בין התנאים שהוטלו ובין צורך כלשהו.

לציבור הרחב זכות בסיסית להשתתף בהפגנות ובלבד שהכול ייעשה במסגרת החוק תוך הקפדה על שמירה מדוקדקת של הסדר הציבורי והימנעות מהתנהגות אשר מהווה אלימות.

לאור האמור לעיל הערר מתקבל, במובן זה שכל התנאים המגבילים שנקבעו על ידי בית משפט קמא בטלים. בהסכמת העוררים, יעמוד בעינו רכיב ההתחייבות העצמית.

ניתנה והודעה היום ט' תמוז תשפ"ג, 28/06/2023 במעמד הנוכחים.

מיכאל תמיר, שופט